

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Wille Valve

Föredragande

Chefsjurist

Sören Silverström

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 229

Ansökan om åländsk hembygd rätt.

ÅLR 2015/8464

471 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden hembygd rätt.

Bakgrund

Sökanden är finsk och svensk medborgare. Sökandens modersmål är svenska.

Enligt utdrag ur befolkningsdatasystemet är sökanden född i mars 1986. Enligt samma utdrag har sökanden haft en stadigvarande adress i landskapet 5.7.1988 – 27.8.2006 samt fr.o.m. 1.8.2015.

Motivering

Enligt 7 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska hembygd rätt, om inte vägande skäl föranleder avslag, på ansökan beviljas finska medborgare som

- 1) har flyttat in till landskapet och
- 2) utan avbrott har haft sitt egentliga bo och hemvist i landskapet under minst fem års tid och som
- 3) har tillfredsställande kunskaper i svenska.

Sökanden uppfyller villkor enligt punkt 1 och 3. Eftersom pågående bosättningsperiod underskrider fem år kan hembygd rätt inte beviljas med stöd av 7 § självstyrelselagen.

Enligt 2 § landskapslagen om åländsk hembygd rätt kan hembygd rätt beviljas efter kortare bosättningstid än fem år på grund av

- a) tidigare innehav av hembygd rätt,
- b) att sökandens föräldrar eller en av dem har eller tidigare haft hembygd rätt eller
- c) tidigare stadigvarande bosättning i landskapet som varat längre tid än fem år.

I beslutspraxis har återflyttare, som är födda och uppvuxna på Åland, fått hembygdsrätt på ansökan utan dröjsmål efter inflyttningen (beslut 18.4.2002, dnr K12/02/1/4). Landskapsregeringen har även beviljat hembygdsrätt utan dröjsmål då personens bosättningsperiod i landskapet visar på en motsvarande stark anknytning till landskapet (jfr beslut 2.11.2012 i ärende ÅLR 2012/7369). Med beaktande av att sökandens tidigare bosättningsperiod i landskapet överstiger 12 år beviljar landskapsregeringen hembygdsrätt.

Tillämpade lagrum

7 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland

2 § landskapslagen (1993:2) om åländsk hembygdsrätt

Nr 230

Fastighets Ab Utsiktens ansökan om jordförvärvstillstånd för att äga och besitta fastigheten Lagerbacken RNr 10:2 i Sviby by i Jomala kommun.

ÅLR 2015/7885

472 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökandebolaget rätt att äga och besitta fastigheten Lagerbacken RNr 10:2 i Sviby by i Jomala kommun.

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Sökandebolagets hemort ska vara i landskapet Åland.
2. Minst två tredjedelar av styrelsens medlemmar ska ha åländsk hembygdsrätt eller ha varit bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.
3. Markområdet ska användas för det i samband med ansökan angivna syftet.

Bakgrund

Sökandebolaget har köpt fastigheten Lagerbacken RNr 10:2 i Sviby by i Jomala kommun (170-424-10-2). Fastigheten är 2859 m² stor och belägen på detaljplanerat område och avsedd för lagerbyggnader. Sökandebolaget har registrerats i handelsregistret 21.12.2010. Sökandebolagets hemort är Jomala. Samtliga i styrelsen har åländsk hembygdsrätt.

Kommunens utlåtande

Jomala kommun förordar ansökan i utlåtande från 24.8.2015.

Motivering

Enligt 6 § 3 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas, om det inte finns särskilda skäl däremot, när följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Sökanden har oavbrutet sedan bildandet eller sedan minst fem år haft sin hemort i landskapet.
2. Samtliga styrelsemedlemmar har åländsk hembygdsrätt eller är fast bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.

Sökandebolaget uppfyller nämnda förutsättningar för beviljande av tillstånd.

Tillämpade lagrum

13 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd
6 § landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 231

Ansökan om åländsk hembygdsrätt.

ÅLR 2015/7959

473 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden hembygdsrätt.

Bakgrund

Sökanden är finsk medborgare. Sökandens modersmål är svenska.

Enligt utdrag ur befolkningsdatasystemet är sökanden född i januari 1972. Enligt samma utdrag och ansökan har sökanden haft stadigvarande adresser i landskapet ca 1976 – 19.1.1995, 20.7.1995 – 12.9.1996 och 2.5.2005 – 7.5.2012. Sökanden har stadigvarande adress i landskapet sedan 1.1.2015.

Motivering

Enligt 7 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska hembygdsrätt, om inte vägande skäl föranleder avslag, på ansökan beviljas finska medborgare som

- 1) har flyttat in till landskapet och
- 2) utan avbrott har haft sitt egentliga bo och hemvist i landskapet under minst fem års tid och som
- 3) har tillfredsställande kunskaper i svenska.

Sökanden uppfyller villkor enligt punkt 1 och 3. Eftersom pågående bosättningsperiod underskrider fem år kan hembygdsrätt inte beviljas med stöd av 7 § självstyrelselagen.

Enligt 2 § landskapslagen om åländsk hembygdsrätt kan hembygdsrätt beviljas efter kortare bosättningstid än fem år på grund av

- a) tidigare innehav av hembygdsrätt,
- b) att sökandens föräldrar eller en av dem har eller tidigare haft hembygdsrätt eller
- c) tidigare stadigvarande bosättning i landskapet som varat längre tid än fem år.

I beslutspraxis har återflyttare, som är födda och uppvuxna på Åland, fått hembygdsrätt på ansökan utan dröjsmål efter inflyttningen (beslut 18.4.2002, dnr K12/02/1/4). Landskapsregeringen har även beviljat hembygdsrätt utan dröjsmål då personens bosättningstid i landskapet visar på en motsvarande stark anknytning till landskapet (jfr beslut 2.11.2012 i ärende ÅLR 2012/7369). Med beaktande av att sökandens tidigare bosättningsperiod i landskapet överstiger 12 år beviljar landskapsregeringen hembygdsrätt.

Tillämpade lagrum

7 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland

2 § landskapslagen (1993:2) om åländsk hembygdsrätt

Nr 232

Högsta förvaltningsdomstolens begäran om utlåtande över
Försäkringsaktiebolaget Alandias besvär.

ÅLR 2015/7588

474 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt **bilaga 1**.

Nr 233

Högsta förvaltningsdomstolens begäran om utlåtande över
Försäkringsaktiebolaget Liv-Alandias besvär.

ÅLR 2015/7589

475 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt **bilaga 2**.

BESLUT	Nr 474 Rk1a	Sidnr 1 (2)
Datum 31.8.2015	Dnr ÅLR 2015/7588	

Högsta förvaltningsdomstolen
PB 180
00131 HELSINGFORS

Hänvisning
Dnr 2523/3/15

Kontaktperson
Sören Silverström

Ärende
YTTRANDE MED ANLEDNING AV BESVÄR

Besvärande

Försäkringsaktiebolaget Alandia, FO-nummer 0145065-2.

Överklagat beslut

Ålands landskapsregerings beslut 3.7.2015, dnr ÅLR 2015/7588, 373 Rk1a.

Besvärstyrkande

Sökanden yrkar i första hand på att landskapsregeringens beslut ändras så att sökanden konstateras ha fortsatt och fortlöpande rätt att utöva näring.

Sökanden yrkar i andra hand att landskapsregeringens beslut upphävs och att ärendet återförvisas till landskapsregeringen för ny handläggning.

Grunder för besvärstyrkande

Sökanden anser att det ovan nämnda beslutet är felaktigt då det saknar stöd i lag. Enligt besvärsskriften kommer sökanden inom kort att komplettera ärendet med utförligare grunder.

Bemötande

Landskapsregeringen anser att besvären bör förkastas.

Grunder för bemötande

Landskapsregeringen har i det överklagade beslutet av den 3 juli 2015 avslagit sökandebolagets ansökan om fortlöpande tillstånd att utöva näring i landskapet Åland. Landskapsregeringen ansåg inte att det var ändamålsenligt att ytterligare göra avsteg från etablerad beslutspraxis som förutsätter att åtminstone hälften av medlemmarna i styrelsen representerar den åländska befolkningen.

Sökanden har inte ännu utvecklat några grunder för yrkandena utan anger enbart att beslutet saknar stöd i lag. Till denna del konstaterar landskapsregeringen att högsta förvaltningsdomstolen relativt nyligen har prövat

lagenligheten i beslut där avslaget baserade sig delvis på liknande motiveringar och med hänvisning till landskapsregeringens beslutspraxis (25.2.2013/667 HFD 2013:34, dnr 3952/1/11). Det kan även noteras att sökanden erhöll ett tillstånd den 13 januari 2015 innehållande villkor om att minst hälften av medlemmarna i sökandens styrelse ska ha åländsk hembygdsrätt eller ha varit bosatta i landskapet Åland sedan minst fem år tillbaka (ÅLR 2014/10051).

Landskapsregeringen konstaterar att sökanden i första hand yrkar på att landskapsregeringens beslut ändras så att sökanden konstateras ha fortsatt och fortlöpande rätt att utöva näring. Sökanden har i muntlig kontakt med landskapsregeringen hänvisat till att sökanden bildats och registrerats som juridisk person redan före uppkomsten av den åländska näringsrätten. Enligt handelsregistret har sökanden registrerats redan den 19 april 1938.

Sammanslutningar som vid den andra självstyrelselagens ikraftträdande år 1952 idkade näring i landskapet var berättigade att även framdeles utöva sådan (4 § 4 mom. självstyrelselag för Åland, FFS 670/1951). Motsvarande övergångsbestämmelser ingick i 3 § 3 mom. landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland (ÅFS 11/1957) och ingår i 15 § landskapslag om rätt att utöva näring (ÅFS 47/1996). Sökandens yrkande i första hand om ändring torde grunda sig på denna lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att ett bolag som bildats redan före 1952 kunde i princip ha en rätt att idka näring i dagens läge med stöd av ovan nämnda lagstiftning. Landskapsregeringen anser emellertid att näringsrätten med stöd av dessa övergångsbestämmelser inte kan vara obegränsad, t.ex. skulle märkbara förändringar i verksamhetens karaktär och omfattning föranleda tillståndsplikt i ett senare skede. I vilket fall som helst har sökanden inte ännu lämnat in till domstolen grunder och utredning till stöd för näringsrätt enligt ovan. Landskapsregeringen konstaterar emellertid att landskapsregeringen redan tidigare har fattat beslut utgående från att tillståndsplikt finns (bland annat 22 Rk1a 1, 13.1.2015, ÅLR 2014/10051).

Minister Wille Valve

Chefsjurist Sören Silverström

BESLUT	Nr 475 Rk1a	Sidnr 1 (2)
Datum 31.8.2015	Dnr ÅLR 2015/7589	

Högsta förvaltningsdomstolen
PB 180
00131 HELSINGFORS

Hänvisning
Dnr 2524/3/15

Kontaktperson
Sören Silverström

Ärende
YTTRANDE MED ANLEDNING AV BESVÄR

Besvärande

Försäkringsaktiebolaget Liv-Alandia, FO-nummer 0971621-6.

Överklagat beslut

Ålands landskapsregerings beslut 3.7.2015, dnr ÅLR 2015/7589, 374 Rk1a.

Besvärsyrkande

Sökanden yrkar i första hand på att landskapsregeringens beslut ändras så att sökanden konstateras ha fortsatt och fortlöpande rätt att utöva näring.

Sökanden yrkar i andra hand att landskapsregeringens beslut upphävs och att ärendet återförvisas till landskapsregeringen för ny handläggning.

Grunder för besvärsyrkande

Sökanden anser att det ovan nämnda beslutet är felaktigt då det saknar stöd i lag. Enligt besvärsskriften kommer sökanden inom kort att komplettera ärendet med utförligare grunder.

Bemötande

Landskapsregeringen anser att besvären bör förkastas.

Grunder för bemötande

Landskapsregeringen har i det överklagade beslutet av den 3 juli 2015 avslagit sökandebolagets ansökan om fortlöpande tillstånd att utöva näring i landskapet Åland. Landskapsregeringen ansåg inte att det var ändamålsenligt att ytterligare göra avsteg från etablerad beslutspraxis som förutsätter att åtminstone hälften av medlemmarna i styrelsen representerar den åländska befolkningen.

Sökanden har inte ännu utvecklat några grunder för yrkandena utan anger enbart att beslutet saknar stöd i lag. Till denna del konstaterar landskapsregeringen att högsta förvaltningsdomstolen relativt nyligen har prövat lagenligheten i beslut där avslaget baserade sig delvis på liknande moti-

veringar och med hänvisning till landskapsregeringens beslutspraxis (25.2.2013/667 HFD 2013:34, dnr 3952/1/11). Det kan även noteras att sökanden erhöll ett tillstånd den 13 januari 2015 innehållande villkor om att minst hälften av medlemmarna i sökandens styrelse ska ha åländsk hembygdsrätt eller ha varit bosatta i landskapet Åland sedan minst fem år tillbaka (21 Rk1a 1, 13.1.2015, ÅLR 2014/10051).

Landskapsregeringen anser att beslutet av den 3 juli 2015 är lagligt och att landskapsregeringen inte överskridit sin prövningsrätt. Landskapsregeringen konstaterar också att sökanden har registrerats i handelsregistret 5.10.1994. Detta innebär att de synpunkter som landskapsregeringen framfört i utlåtande över Försäkringsaktiebolaget Alandias besvär inte är aktuella.

Minister

Wille Valve

Chefsjurist

Sören Silverström